

Naar een uniforme formule voor voederconversie

Doordat de economische marges in de varkenshouderij krimpen, wordt het nog belangrijker om efficiënt te produceren. Het voeder vertegenwoordigt gemiddeld zo'n 75% van de kosten bij het afmesten van vleesvarkens. ILVO en UGent wilden daarom nagaan welke factoren de karkasgroei per kg voeder beïnvloeden en hoe een varkenshouder daarop kan inspelen.

Voederconversie

De voederkosten hangen af van de voederprijzen, maar ook van de voederconversie (VC), die ruwweg aangeeft hoeveel voeder nodig is voor 1 kg groei. Bij een verlaging van de VC dalen de kosten. Dat resulteert niet alleen in een economische winst voor de varkenshouder, maar verkleint ook de impact op het milieu, doordat minder voeder nodig is en de excretie daalt. De VC is dus een belangrijke parameter, maar er bestaat geen uniforme berekening van. ILVO en UGent gingen daarom samen met de sector op zoek naar een geschikte berekeningswijze en lanceerden een bijbehorend rekeninstrument. Varkenshouders kunnen moeilijk inschatten of ze goed bezig zijn omdat een uniforme berekening voor de VC ontbreekt. Daar zijn allerlei redenen voor. Zo is het niet altijd eenvoudig om het levend gewicht van vleesvarkens te bepalen. Daardoor gebruikt men soms parameters die gemakkelijker beschikbaar zijn, bijvoorbeeld het karkasgewicht. Bovendien worden formules vaak aangepast om informatie te bieden die het meest relevant is voor een specifieke varkenshouder of belanghebbende. Bovendien houden verschillende formules rekening met verschillende gewichtstrajecten of

benaderen ze sterfte op een verschillende manier.

Multidisciplinaire aanpak

In het kader van het Vlaio-LA-traject 'Naar een bedrijfseconomische en milieukundige win-win door efficiënter voedergebruik in de varkenshouderij', betrokken ILVO en UGent allerlei belanghebbenden uit de sector bij een participatief proces, met meerdere overleg- en toetsingsmomenten. In totaal werden 9 onderzoekers uit allerlei disciplines (dierwetenschappers, dierenartsen, landbouweconomen) betrokken en 25 belanghebbenden (primaire sector, veevoederindustrie, farmaceutische sector, fokorganisaties, distributiesector, academische instellingen, onafhankelijke voorlichting en beleid).

Twee doelstellingen, twee formules

Dat overlegproces leverde twee parameters en bijbehorende formules op, namelijk de karkasgroei per kg voeder en een gestandaardiseerde karkasgroei per kg voeder. Beide parameters sluiten aan bij andere productiviteitsparameters, zoals de arbeids- of kapitaalproductiviteit. Er werd ook beslist om te rekenen met het warm karkasgewicht

in plaats van het levend gewicht, omdat dit niet alleen standaard gemeten wordt in Vlaamse slachthuizen maar ook in de meeste Europese landen. De tweede parameter van karkasgroei per kg voeder vormt een objectieve weergave van de prestaties van de vleesvarkens in een productieronde. Hij corrigeert voor sterfte en is representatief voor een gewichtstraject van 25-115 kg (levend gewicht). Met deze formule wordt een vergelijking tussen bedrijven veel eenvoudiger en eenduidiger.

Aan de slag

Om de karkasgroei en de gestandaardiseerde karkasgroei per kg voeder te berekenen werd een webtool gelanceerd (<https://varkensloket.be/tools/karkasgroei>). De gebruiker geeft hiervoor zes gegevens in: het gemiddeld opleggewicht van de biggen, het aantal opgelegde biggen, het aantal afgeleverde varkens, de totale hoeveelheid voeder gebruikt tijdens de afmestperiode, de afmestduur en het gemiddeld karkasgewicht (warm of koud). ■

Aan dit artikel werkten mee: **Ilias Chantziaras** (ILVO, UGent), **Jef Van Meensel** (ILVO), **Sarah De Smet** (Varkensloket), **Dominiek Maes** (UGent) en **Sam Millet** (ILVO)

© TWAN WIERMANS

Zelf groei beïnvloeden

Nieuwe formules ontwikkelen was één doelstelling van het onderzoek. Daarnaast willen ILVO en UGent nagaan welke factoren de karkasgroei per kg voeder beïnvloeden en hoe varkenshouders daarop kunnen inspelen. Hiervoor zijn de onderzoekers op zoek naar bedrijven met een vleesvarkens-tak die willen meewerken en graag meer willen weten over hoe ze hun karkasgroei per kg voeder kunnen optimaliseren. Deelnemers moeten bereid zijn tot een gesprek (max. 2 uur) waarin een vragenlijst wordt ingevuld. Uiteraard garanderen de onderzoekers dat ze de gegevens volledig vertrouwelijk en anoniem zullen verwerken.

i Heb je nog vragen of zou je willen deelnemen? Neem dan contact op met Willem Neyrinck (09 264 75 40, willem.neyrinck@ugent.be) of Ilias Chantziaras (09 272 26 01, ilias.chantziaras@ilvo.vlaanderen.be).

Voorbeeld

In dit voorbeeld is de gestandaardiseerde karkasgroei per kg voeder 0,002 hoger dan de karkasgroei per kg voeder. Dat komt doordat het geobserveerde gewichtstraject (24-113 kg) vertaald werd naar het standaardtraject (25-115 kg) en de lineaire correctie voor sterfte in rekening werd gebracht. Daardoor is het mogelijk om bedrijven te vergelijken of de prestaties van een bepaalde boerderij in de tijd op te volgen.

Karkasgroei per kg voeder berekenen

Opleggewicht biggen (kg)	<input type="text" value="24"/>
Aantal opgelegde biggen	<input type="text" value="200"/>
Aantal afgeleverde varkens	<input type="text" value="194"/>
Hoeveelheid verbruikt voeder (kg)	<input type="text" value="50700"/>
Afmestduur (dagen)	<input type="text" value="130"/>
Karkasgewicht (kg)	☐ Koud <input type="text" value="92"/> ☒ Warm
Karkasgroei per kg voeder	<input type="text" value="0,282"/>
Gestandaardiseerde karkasgroei per kg voeder*	<input type="text" value="0,284"/>

Het overleg-proces leverde twee parameters en bijbehorende formules op.